

Informe en relació amb la Proposta presentada pel Departament de la Presidència, a incloure en l'Avantprojecte de llei de mesures fiscals i financeres per al 2013 (M-52).

El Departament d'Economia i Coneixement ha tramès a aquesta Autoritat còpia de la Proposta presentada pel Departament de la Presidència, amb número de referència M-52, a incloure en l'Avantprojecte de llei de mesures fiscals i financeres per al 2013, per a l'estudi i emissió del corresponent informe.

(...)

Fonaments jurídics

I

(...)

II

La Proposta presentada pel Departament de la Presidència amb número de referència M-52, a incloure en l'Avantprojecte de llei de mesures fiscals i financeres per al 2013 (en endavant, la Proposta), disposa que:

“El Servei Català de la Salut ha de comunicar al Departament de la Presidència les dades de caràcter identificatiu i les dades de característiques personals incloses en el Registre Central de Persones Assegurades que siguin necessàries per al fitxer que ha de crear aquest Departament amb la finalitat de fomentar la participació ciutadana en les seves relacions amb l'Administració pública. Aquesta comunicació no requereix el consentiment de la persona afectada.

En el tractament d'aquestes dades, el Departament de Presidència ha de respectar la normativa sobre protecció de dades de caràcter personal.”

La Proposta presentada preveu doncs que determinades dades de caràcter identificatiu i de característiques personals incloses en un fitxer responsabilitat del Servei Català de la Salut (CatSalut), en concret, el “Registre Central de Persones Assegurades” (RCPA) es comuniquin al Departament de Presidència de la Generalitat, per passar a formar part d'un nou fitxer que s'ha de crear.

En la Memòria general que acompanya la Proposta es fa esment de la necessitat de la proposta per *“la indispensable obtenció de les dades de caràcter personal que es contenen a la Targeta Sanitària Individual gestionades pel Cat Salut, per tal d'incorporar-hi usos ciutadans que permetin la relació de la ciutadania amb les administracions públiques de Catalunya, i així donar compliment als requeriments legals relacionats amb la posada en funcionament de l'Administració electrònica en l'àmbit de la Generalitat de Catalunya.”*

En la Memòria general s'afegeix que l'extracció de les dades contingudes en la targeta sanitària individual (en endavant, TSI), requereix del consentiment dels interessats o bé d'una autorització per llei que dispensi la seva obtenció, en atenció al que disposa

l'article 11 de la LOPD, *"sempre que es doni compliment a la resta de premisses establertes per la LOPD"*.

III

La Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD) desenvolupa el "dret a l'autodeterminació informativa", i concreta els principis i garanties que conformen el contingut essencial del dret.

L'article 3.i) de la LOPD, defineix la cessió o comunicació de dades personals com *"qualsevol revelació de dades efectuada a una persona diferent de l'interessat"*.

Les cessions de dades personals s'han de sotmetre al règim general aplicable, configurat en l'article 11 de la LOPD en els següents termes:

"Les dades de caràcter personal objecte del tractament només poden ser comunicades a un tercer per al compliment de finalitats directament relacionades amb les funcions legítimes del cedent i del cessionari amb el consentiment previ de l'interessat."

L'article 11, en el seu apartat 2, preveu diversos supòsits en què el consentiment no és necessari per a poder comunicar les dades, entre d'altres, que la comunicació estigui prevista en una norma amb rang de llei.

La font d'informació personal a la que vol tenir accés el Departament de Presidència és un fitxer responsabilitat del CatSalut, el RCPA, que es crea en l'Ordre SLT/519/2006, de 3 de novembre.

Segons disposa la Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya, el CatSalut és un ens públic de naturalesa institucional, dotat de personalitat jurídica pròpia i plena capacitat per al compliment de les seves finalitats, que resta adscrit al Departament de Sanitat i Seguretat Social (art. 4.1).

Segons la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, les entitats de dret públic amb personalitat jurídica pròpia vinculades o dependents de qualsevol de les Administracions públiques tenen la consideració d'Administració pública (art. 2).

El CatSalut, en tant que cedent, i el Departament de Presidència, en tant que cessionari, tenen personalitat jurídica diferenciada, i per tant la cessió de dades del fitxer RCPA es pot configurar com una "comunicació de dades entre administracions públiques", per la qual cosa, com a concreció del règim general de l'article 11 de la LOPD, cal tenir en compte el que disposa l'article 21 de la LOPD, segons el qual:

"1. Les dades de caràcter personal recollides o elaborades per les administracions públiques per a l'exercici de les seves atribucions no han de ser comunicades a altres administracions públiques per a l'exercici de competències diferents o de competències que tractin matèries diferents, (...)."

La comunicació de dades plantejada només seria possible, si es disposa del consentiment dels titulars de les dades, o bé si existeix la suficient cobertura legal, en atenció al que disposen els articles 11 i 21 de la LOPD. Això, sens perjudici del necessari respecte per la resta de principis i obligacions de la LOPD.

Atès que el text de la proposta que s'examina té, precisament, la vocació de ser la "cobertura legal" que hauria de legitimar la cessió de dades plantejada sense fer

necessària l'obtenció del previ consentiment dels afectats o titulars de les dades (article 3.e) LOPD), caldrà analitzar la dita cobertura legal des de la perspectiva de les exigències dels principis i garanties que configuren el dret fonamental a la protecció de dades personals.

IV

Cal analitzar el seu contingut des de la perspectiva del dret a la protecció de dades personals o "dret a l'autodeterminació informativa", configurat amb rang de dret fonamental a l'article 18.4 de la Constitució espanyola. El dret a la protecció de dades de caràcter personal està dotat de les garanties constitucionals específiques dels drets fonamentals. En aquest sentit, cal tenir en compte que segons l'article 53.1 de la Constitució:

"Els drets i les llibertats reconeguts en el Capítol Segon del present Títol vinculen tots els poders públics. Només per llei, que en tot cas haurà de respectar el seu contingut essencial, podrà regular-se l'exercici d'aquests drets i d'aquestes llibertats, (...)"

Com es deriva d'aquesta previsió constitucional, el conjunt de principis, característiques i potestats que conformen el contingut essencial del dret fonamental a l'autodeterminació informativa han de ser respectats per qualsevol desenvolupament normatiu que es faci d'aquest dret fonamental.

Com ha posat de manifest repetidament la jurisprudència constitucional, qualsevol límit que s'imposi a un dret fonamental ha de ser necessari, proporcionat i respectuós amb el contingut essencial del dret (SSTC 11/1981, 281/2005 o 126/2004, entre d'altres).

En relació amb el dret a l'autodeterminació informativa i la concreció del seu contingut essencial, que podem considerar que engloba el conjunt de principis i facultats que s'atorga al titular de les dades (art. 3.e) de la LOPD), cal tenir en compte la STC 292/2000, segons la qual:

"(...) las facultades legalmente atribuidas a los sujetos concernidos y las consiguientes posibilidades de actuación de éstos son necesarias para el reconocimiento e identidad constitucionales del derecho fundamental a la protección de datos. Asimismo, esas facultades o posibilidades de actuación son absolutamente necesarias para que los intereses jurídicamente protegibles, que constituyen la razón de ser del aludido derecho fundamental, resulten real, concreta y efectivamente protegidos. De manera que, privada la persona de aquellas facultades de disposición y control sobre sus datos personales, lo estará también de su derecho fundamental a la protección de datos, puesto que, como concluyó en este punto la STC 11/1981, de 8 de abril (FJ 8), "se rebasa o se desconoce el contenido esencial cuando el derecho queda sometido a limitaciones que lo hacen impracticable, lo dificultan más allá de lo razonable o lo despojan de la necesaria protección"."

El Tribunal Europeu de Drets Humans (TEDH), també ha reiterat en diverses ocasions que qualsevol limitació a l'exercici d'un dret fonamental ha de superar l'anomenat "test dels límits", és a dir, ha de estar prevista en una llei, ha de ser necessària en una societat democràtica per aconseguir una finalitat legítima, i ha de ser proporcional en relació amb aquesta finalitat que es pretén aconseguir en cada cas.

Com ha posat de manifest el TEDH en diversos casos relacionats amb el dret a la intimitat i el dret a la protecció de dades personals, no és suficient el fet que una previsió relativa a l'exercici d'un dret fonamental estigui recollida en una llei. És a dir, l'existència d'una base legal a nivell intern que prevegi una limitació d'un dret no és suficient, sinó que cal que aquesta llei interna sigui "accessible" i sigui "predictible", en el sentit que els ciutadans afectats puguin comprendre l'abast de la limitació del dret

(SSTEDH Amann c. Suïssa, de 16.2.2000; Rotaru c. Rumania, de 4.5.2000; Cotlet c. Rumania, de 3.6.2003; Liberty i altres c. Regne Unit 1.10.2008, entre d'altres).

En definitiva, de la jurisprudència del TC i del TEDH es desprèn que el desenvolupament legislatiu d'un dret fonamental ha d'assegurar que no es buida de contingut el propi dret. Que no es desnaturalitza el propi dret de manera que es puguin deixar sense l'adequada protecció els béns i interessos jurídics que el dret fonamental ha de protegir.

És en el context del respecte del contingut essencial del dret a l'autodeterminació informativa, i dels principis i garanties que conformen aquest nucli dur del dret fonamental, que caldrà examinar la proposta que es sotmet a informe d'aquesta Autoritat.

V

El marc legal en què s'inscriu la Proposta i que, segons aquesta i la Memòria que l'acompanya, permetria no només habilitar la comunicació de dades sinó fer-ho sense necessitat del consentiment dels afectats, es fonamenta en les previsions de la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics, i de la Llei 29/2010, de 3 d'agost, de l'ús dels mitjans electrònics al sector públic de Catalunya.

La Memòria citada exposa que la Llei 11/2007 reconeix el dret dels ciutadans a relacionar-se amb les administracions públiques per mitjans electrònics i, correlativament, l'obligació d'aquestes de dotar-se de mitjans i sistemes electrònics perquè aquest dret es pugui exercir.

Efectivament, segons disposa l'article 1 de la Llei 11/2007:

1. La presente Ley reconoce el derecho de los ciudadanos a relacionarse con las Administraciones Públicas por medios electrónicos y regula los aspectos básicos de la utilización de las tecnologías de la información en la actividad administrativa, en las relaciones entre las Administraciones Públicas, así como en las relaciones de los ciudadanos con las mismas con la finalidad de garantizar sus derechos, un tratamiento común ante ellas y la validez y eficacia de la actividad administrativa en condiciones de seguridad jurídica.

A això hem d'afegir que, segons l'article 6 de la mateixa Llei 11/2007:

*“1. Se reconoce a los ciudadanos el derecho a relacionarse con las Administraciones Públicas utilizando medios electrónicos para el ejercicio de los derechos previstos en el artículo 35 de la Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común, así como para obtener informaciones, realizar consultas y alegaciones, formular solicitudes, manifestar consentimiento, entablar pretensiones, efectuar pagos, realizar transacciones y oponerse a las resoluciones y actos administrativos.
(...)”.*

Pel que fa a l'obligació de les Administracions públiques que deriva del reconeixement del dret dels ciutadans, l'article 8 de la Llei 11/2007 disposa que les Administracions públiques han d'habilitar diferents canals o mitjans per a la prestació dels serveis electrònics, garantint en tot cas l'accés a aquests de tots els ciutadans, amb independència de les seves circumstàncies personals, mitjans o coneixements, en la forma que considerin adequada.

Com exposa la Memòria, la Llei 29/2010 “impulsa la creació de diversos canals de relació, tant entre les administracions públiques com amb els ciutadans, que permeten incrementar l’intercanvi d’informació.”

Certament, la Llei 29/2010, que té entre d’altres finalitats la de garantir que l’ús de mitjans electrònics promogui una administració pública oberta, transparent, accessible, eficaç i eficient (art. 3), fa diverses mencions a aquests canals de comunicació, partint de que els ciutadans, en les relacions amb el sector públic, tenen dret a disposar d’un espai personalitzat a la seua electrònica corporativa, en què, degudament identificats i autenticats, puguin, d’una manera senzilla, dur a terme diverses accions, com ara accedir a l’estat de les relacions i els tràmits que duen a terme electrònicament amb l’administració corresponent, o posar a disposició del sector públic la informació necessària per a resoldre llurs procediments administratius, entre d’altres.

La Llei 29/2010 també explicita que les entitats del sector públic han de fomentar l’ús dels mitjans electrònics per a canalitzar la participació dels ciutadans en l’activitat administrativa, i també en els tràmits d’informació pública en l’elaboració de disposicions de caràcter general (art. 12.1), o que les mateixes entitats han d’impulsar, quan els ciutadans usen els mitjans electrònics en la tramitació dels procediments administratius, diverses mesures, com ara la reducció de taxes (art. 18). També es fa referència, entre d’altres, a la difusió de la informació del sector públic a través de la seua electrònica corresponent (art. 11).

Per bé que aquestes o d’altres previsions de la normativa citada obliguen a les Administracions públiques a “oferir” canals de comunicació als ciutadans, cal tenir present que la comunicació del ciutadà amb les Administracions a través dels diversos canals esmentats, és un dret i, com a tal el seu exercici s’ha de basar, llevat d’algunes excepcions, en la lliure elecció del ciutadà.

Ara bé, de les previsions normatives estudiades no es deriva que sigui necessari i menys encara, “imprescindible”, realitzar un tractament de dades personals com el que es planteja (comunicació de dades del RCPA al Departament de Presidència) limitant el que és una de les manifestacions fonamentals del dret a l’autodeterminació informativa, com és que el titular de les dades pugui consentir el tractament de les seves dades.

Com es desprèn del règim general de cessions citat (articles 11 i 21 de la LOPD) aquesta facultat de consentir el tractament només es pot obviar si existeix norma amb rang legal que així ho prevegi.

Seguint la jurisprudència del TC i del TEDH, a què hem fet esment, aquesta base legal ha de ser clara, comprensible i suficient, i s’ha de justificar en finalitats concretes.

VI

Cal analitzar el tractament de dades previst en la proposta des de la perspectiva del principi de qualitat i del principi de finalitat. Segons disposa l’article 4 de la LOPD:

“1. Les dades de caràcter personal només es poden recollir per ser tractades, així com sotmetre-les a aquest tractament, quan siguin adequades, pertinents i no excessives en relació amb l’àmbit i les finalitats determinades, explícites i legítimes per a les quals s’han obtingut.

2. Les dades de caràcter personal objecte de tractament no es poden utilitzar per a finalitats incompatibles amb aquelles per a les quals les dades hagin estat recollides.(...)”

En el fitxer RCPA es tracten dades de caràcter identificatiu (nom i cognoms, adreça, DNI/NIF, número d'afiliació a la Seguretat Social, codi d'identificació personal), dades de característiques personals (data de naixement, gènere) i dades de l'estructura assistencial bàsica (Equips d'atenció primària).

Segons preveu el propi fitxer, aquestes dades es tracten per a la finalitat "d'acreditar la població protegida pel Servei Català de la Salut a Catalunya i gestionar la targeta sanitària individual mitjançant la identificació, amb un codi personal únic i universal, la localització en el territori de les persones i l'assignació d'estructura assistencial bàsica".

És en el context d'aquesta finalitat que es justifica el tractament del conjunt de dades del fitxer RCPA, sens perjudici que alguna o algunes d'aquestes dades puguin ser legítimament tractades en d'altres contextos.

En qualsevol cas, de la proposta es deriva que el tractament previst per part del Departament de Presidència podria incloure totes o algunes de les dades següents:

- nom i cognoms, adreça, DNI/NIF, número d'afiliació a la Seguretat Social, codi d'identificació personal, data de naixement i gènere.

D'entrada, per la informació de què es disposa, no sembla que el Departament de Presidència, per a la finalitat explicitada de "fomentar la participació ciutadana en les seves relacions amb l'Administració pública", hagi de disposar d'algunes d'aquestes dades, com ara el número d'afiliació a la Seguretat Social o el codi d'identificació personal que s'empra en el context del RGPA i que es crea per gestionar la targeta sanitària individual, és a dir, per a una finalitat molt concreta de gestió de serveis sanitaris. És en aquest context, i no en un context de foment de la comunicació amb els ciutadans per part de les Administracions públiques, que la dita targeta i el número d'identificació o codi personal únic i universal que incorpora, haurien de ser utilitzats.

Tampoc no és clara la pertinença de la comunicació del "número d'afiliació a la Seguretat Social". Al respecte, cal tenir en compte que, segons disposa l'article 21.1 del Reial decret 84/1996, de 26 de gener, que aprova el Reglament general sobre inscripció d'empreses i afiliació, altes, baixes i variacions de dades de treballadors a la Seguretat Social (SS), disposa que "*la Tesorería General de la Seguridad Social asignará un número de la Seguridad Social a cada ciudadano para la identificación del mismo en sus relaciones con la Seguridad Social como afiliado y en alta en cualquiera de los Regímenes del Sistema, ya sea como trabajador por cuenta propia o ya sea como trabajador por cuenta ajena o asimilado a uno u otro.*"

Segons disposa l'article 34 del RD 84/1996, citat, "*la afiliación de los trabajadores y asimilados se registrará en el mismo fichero general de afiliación, en el que figurarán todos los comprendidos en el campo de aplicación del Sistema de la Seguridad Social. Dicho Registro estará a cargo de la Tesorería General de la Seguridad Social y contendrá los datos y la organización necesarios para desarrollar la gestión del Sistema de la Seguridad Social.*"

Segons disposa l'article 34.2 del RD 84/1996, citat, a efectes de la seva afiliació al Sistema de Seguretat Social, a cada treballador se li assigna un número ("número d'afiliació a la Seguretat Social"), que serà el mateix número de la Seguretat Social.

En qualsevol cas, de la normativa citada es deriva que el número de la SS o el número d'afiliació a la SS al que es fa esment en el fitxer RCPA, es crea amb finalitats de

gestió del Sistema de la SS, i per a les relacions de l'Administració pública, en concret, de la SS amb el ciutadà. Fora d'aquest context específic de la gestió de la SS, caldria justificar la pertinença de tractar la dita dada personal, en concret, en el fitxer que es pretén crear per a la finalitat de fomentar la participació ciutadana, a què hem fet esment.

Si la finalitat prevista en la proposta que s'examina és la de "fomentar la participació ciutadana", en el context del dret dels ciutadans a relacionar-se amb l'Administració pública per mitjans electrònics (Llei 11/2007, a què hem fet esment), i de la creació de canals de comunicació amb els ciutadans (Llei 29/2010, citada), és a dir, si consisteix en permetre al ciutadà exercir el seu dret de comunicar-se amb les Administracions públiques, no sembla ni pertinent ni necessari el tractament de les dades esmentades del RCPA, més enllà de les dades estrictes de contacte, com podrien ser el nom, cognoms i una adreça de contacte.

Més encara, en relació amb l'adreça de contacte tractada en el RCPA, cal dir que l'adreça que previsiblement consta en la targeta sanitària individual és una adreça postal, i no pas –o no necessàriament- una adreça electrònica. Tenint en compte això, i que la Llei 11/2007 es refereix a l'accés electrònic del ciutadà als serveis públics, i que la pròpia proposta es refereix a la creació de canals de comunicació amb el ciutadà en el context de la Llei 29/2010 (ús de mitjans electrònics), no sembla que l'adreça postal que consta en la targeta sanitària hagi de ser massa operativa, per a les finalitats preteses per la proposta.

Per tot això, cal concloure el següent.

Des de la perspectiva del principi de qualitat, el tractament de les dades de caràcter identificatiu i de característiques personals citades del RCPA, al menys, el tractament d'algunes d'aquestes dades, no queda suficientment justificat ja que no resulten, en els casos apuntats, "adequades, pertinents i no excessives" a la finalitat prevista.

Des de la perspectiva del principi de finalitat, les dades personals no es poden tractar per a finalitats incompatibles o diferents de les que justifiquen el seu tractament inicial. El tractament inicial de les dades del RCPA es justifica en una finalitat de gestió del sistema de SS, que és clarament diferent de la finalitat de fomentar la participació ciutadana en termes genèrics i, per tant, resulta incompatible, en els termes de l'article 4.2 de la LOPD.

Això, llevat que la finalitat del fitxer que es pretén crear es refereixi, específicament, a iniciatives de participació ciutadana (o "usos ciutadans") en l'àmbit sanitari o de gestió sanitària. Si fos així, la finalitat prevista per al nou fitxer no resultaria incompatible amb la finalitat per a la qual es varen recollir les dades en el context del RCPA.

En els termes de la Proposta, les mencions genèriques a "usos ciutadans" i a la finalitat de "participació ciutadana" no es corresponen amb l'exigència de la LOPD d'una finalitat "determinada, explícita i legítima" (art. 4.1 LOPD). En el cas que la finalitat del fitxer que es pretén crear es referís, com s'ha apuntat, a iniciatives de participació ciutadana en l'àmbit sanitari, caldria especificar-ho adequadament en el text de la Proposta, a efectes de concretar la dita finalitat i donar compliment a l'esmentat principi.

VII

Encara en relació amb el principi de qualitat, cal introduir un altre element pel que fa al correcte compliment d'aquest principi en relació amb el tractament de dades previst en la proposta que s'informa.

Com es descriu en l'Ordre SLT/519/2006, en el RCPA es tracten dades de "les persones protegides per la sanitat pública a Catalunya".

Això implica que en el context del RCPA es tracten dades de persones majors i menors d'edat, de persones de nacionalitat espanyola, o de persones immigrants d'altres nacionalitats, si escau, que es poden trobar en diferents situacions administratives. En definitiva, la cobertura de l'assistència sanitària que a Catalunya es gestiona a través de la utilització, per part dels ciutadans, de la targeta sanitària individual, inclou unes determinades persones, i pot excloure'n unes altres. Sobre això, cal tenir en compte que el Reial Decret-Llei 16/2012, de 20 d'abril, de mesures urgents per a garantir la sostenibilitat del Sistema Nacional de Salut i millorar la qualitat i seguretat de les seves prestacions, ha modificat la Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut. En concret l'article 3 de la Llei 16/2003 defineix quines persones tenen la condició de "persones assegurades", als efectes de poder disposar de la corresponent targeta i beneficiar-se de l'assistència sanitària. El nou article 3ter de la Llei 16/2003, disposa que "*els estrangers no registrats ni autoritzats com a residents a Espanya*" només rebran assistència sanitària en determinades situacions (urgències, embaràs, part i postpart, i si són menors de 18 anys).

La Llei 21/2010, del 7 de juliol, d'accés a l'assistència sanitària de cobertura pública a càrrec del Servei Català de la Salut, disposa que "*El Servei Català de la Salut ha de lliurar als titulars del dret a l'assistència sanitària a càrrec del Servei Català de la Salut a què fa referència l'article 2 la targeta sanitària individual que els correspon.*" (art. 5). L'article 2 de la Llei 21/2010 determina el llistat de titulars del dret a l'assistència sanitària. Ara bé, aquest llistat deixa fora determinades persones o col·lectius els quals no tindran la targeta sanitària. Per exemple, l'article 3 de la Llei 21/2010, citada, es refereix a les persones que queden excloses de l'esmentat l'article 2. En qualsevol cas hi haurà persones a Catalunya que, en base a aquesta o d'altres previsions normatives, no disposaran de la targeta sanitària per diversos motius. Per tant, les seves dades personals podrien no constar al RCPA.

Ara bé, qualsevol persona ha de tenir el dret de comunicar-se amb les Administracions públiques en el context del que disposen la Llei 11/2007 i la Llei 29/2010, citades, independentment de què disposi de la targeta sanitària.

També hi pot haver persones les dades de les quals sí es tracten en el RCPA, entre d'altres, menors d'edat, que difícilment seran subjectes actius de l'exercici del dret de relacionar-se per via electrònica amb les Administracions públiques en el context del que disposen la Llei 11/2007 i la Llei 29/2010, citades, al menys, directament. Pel que fa a les dades personals d'aquestes persones, no sembla que sigui pertinent tractar-les en el context del nou fitxer que es vol crear en el Departament de Presidència a partir de les dades del RCPA, si ens atenim a la finalitat descrita en la Proposta.

En qualsevol cas, el RCPA no és la font d'origen adequada per a conformar el nou fitxer del Departament de Presidència, atès que, d'una banda, no es refereix a totes les persones a les que s'hauria de referir el nou fitxer i, de l'altra, conté informació sobre determinades persones que no sembla que hagin de formar part del nou fitxer.

VIII

En la Memòria que acompanya a la Proposta es considera com a “indispensable” l’obtenció de les dades de caràcter personal que es contenen a la Targeta Sanitària Individual gestionades pel Cat Salut, per a la finalitat descrita.

Com s’ha exposat, aquesta Autoritat considera que el text de la Proposta que s’informa no s’ajusta a alguns dels principis que configuren el contingut essencial del dret fonamental a la protecció de dades. Per això, es podria prendre en consideració alguna solució alternativa al tractament de dades que es proposa, que permeti donar compliment a la finalitat prevista, és a dir, fomentar la participació i la relació de la ciutadania amb l’Administració de la Generalitat, sense forçar el contingut essencial del dret, específicament, els principis de protecció de dades esmentats. Aquesta solució alternativa podria consistir en articular la comunicació a partir de les dades provinents del Registre de Població de Catalunya.

L’article 11 de la LOPD disposa, com a norma general, que les dades objecte de tractament “*només poden ser comunicades a un tercer per al compliment de finalitats directament relacionades amb les funcions legítimes del cedent i del cessionari amb el consentiment previ de l’interessat*” (apartat 1). Aquesta regla general troba però determinades excepcions, previstes en el mateix article 11 de la LOPD, entre elles, la possibilitat que la comunicació estigui autoritzada en una llei o norma amb rang de llei (apartat 2.a).

Una possible cessió de dades del Registre de Població de Catalunya al Departament de Presidència amb vistes a la creació del fitxer que ha de tenir per finalitat fomentar la participació ciutadana en les seves relacions amb l’Administració pública, en atenció al règim de cessió previst en l’article 11 de la LOPD, citat, haurà de tenir en compte les previsions de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d’Estadística de Catalunya (en endavant, LEC).

En el cas que ens ocupa, segons l’article 10.k) de la LEC, és funció de l’Institut d’Estadística de Catalunya (Idescat) crear i gestionar el Registre de Població de Catalunya, i fer-ne l’explotació.

D’acord amb l’article 47 de la LEC, el Registre de Població de Catalunya és un registre administratiu on figuren les dades actualitzades de caràcter obligatori dels veïns inscrits en els padrons municipals d’habitants de tots els ajuntaments de Catalunya. La seva creació resta habilitada per la mateixa LOPD que, en la seva disposició addicional segona, estableix que:

“1.L’Administració General de l’Estat i les administracions de les comunitats autònomes poden sol·licitar a l’Institut Nacional d’Estadística, sense el consentiment de l’interessat, una còpia actualitzada del fitxer format amb les dades del nom, els cognoms, el domicili, el sexe i la data de naixement que consten en els padrons municipals d’habitants i en el cens electoral corresponents en els territoris on exerceixin les seves competències, per a la creació de fitxers o registres de població.

2. Els fitxers o els registres de població tenen com a finalitat la comunicació dels diferents òrgans de cada Administració pública amb els interessats residents en els territoris respectius, respecte a les relacions jurídicoadministratives derivades de les competències respectives de les administracions públiques”.

Pel que fa a l'accés a les dades que consten en el Registre de Població de Catalunya, l'article 48 de la LEC preveu que *"els òrgans de la Generalitat de Catalunya puguin utilitzar-les només si els cal per a l'exercici de llurs competències, i exclusivament per a afers en els quals la residència o el domicili siguin dades rellevants"*.

L'article 54 de la mateixa LEC estableix que *"les dades del Registre de Població de Catalunya se cediran a altres administracions públiques que ho sol·licitin sense consentiment previ de la persona afectada, solament quan els calgui per a l'exercici de llurs competències, i exclusivament per a afers en els quals la residència o el domicili siguin dades rellevants"*.

Vistes les previsions de la LEC relatives al Registre de Població de Catalunya, cal concloure que una de les finalitats del dit Registre és, precisament, permetre la comunicació de les Administracions públiques amb els ciutadans residents a Catalunya.

Per tot això es pot considerar que el Registre de Població de Catalunya podria ser la font de procedència de les dades adequada en el cas que ens ocupa, atesa la finalitat genèrica o poc precisa que es vol aconseguir amb la Proposta que s'informa. Vistes les previsions de la LOPD i la LEC en relació amb el Registre de Població de Catalunya, la comunicació de dades no requeriria el consentiment dels afectats, en tractar-se d'una comunicació que es trobaria habilitada per una norma amb rang de llei, en concret, per l'esmentada Llei 23/1998 (article 11.2.a) LOPD).

En qualsevol cas, cal fer avinent que, tot i que la cessió de les dades del Registre de Població de Catalunya estigui habilitada, és necessari, des de la perspectiva de la protecció de dades, que aquesta comunicació es realitzi, com qualsevol altre tractament de dades, respectant la resta de principis i obligacions establerts a la LOPD. En concret, caldrà tenir en compte el principi de qualitat de les dades (article 4.1 LOPD), per tal de concretar les dades del Registre de Població de Catalunya que poden ser comunicades en el cas que ens ocupa, sense forçar el dit principi.

Barcelona, 18 de març de 2013